

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség Iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendező irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kadics-féle házban) is átvehetők.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjessy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt terhen egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

IX. évfolyam

Vasárnap 1900. évi július 15-én.

28 szám.

Hazai fürdőink.

A hazai fürdőink fejlődéséért buzgólkodó magyar sajtó minden évben teljesíti azon kötelességét, hogy a hazai fürdők pártolására buzdítsa a közönséget. Hosszu időn át meddő volt minden törekvése. Ma azonban, midőn már a hazai fürdők emelésére törekvő „balneologiai egyesület“ megalakult, hisszük, hogy e törekvések sem maradnak a kívánt eredmény nélkül. Végre is ki kell bontakoznunk abból a circulus vitiosusból, melyben hazai fürdőink ügye megrekedt.

A hazai fürdőket még mindig gyéren látogató fürdőközönség azt követeli, hogy meg legyen mindaz az előnye és kellemessége, melyet a külföldi fürdőhelyek nyújtanak. A hazai fürdővállalatok viszont arra hivatkoznak, hogy csakis a tömeges pártolás mellett, midőn a befektetett tőkének némi gyümölcse is várható, lehetséges a közönség igényeinek ama nagyszabású berendezéssel minden tekintetben megfelelni.

Világos dolog, hogyha mindkét fél ridegen megmarad ezen az állásponton, azt maga sinlí meg, s hazai fürdőink maradnak ottan a hol eddig.

Hazánk természeti szépségei bátran vetekednek a külföldével, fürdőink gyógyereje és gyógyhatása nemcsak hogy megállhat a külföldi hasonnemű fürdőké mellett, de sok esetben messze fölülmulják azokat. Oly kincs rejlik hazai fürdőinkben melyekből más, élelmesebb s hazai produktumaik iránt több lelkesedéssel viseltető nemzetek

már rég milliókat varázsoltak volna elő. De hát hogy is lehetne kilátásunk ezen a réven megadózni a külföldet, mikor mi magunk is inkább a külföldre hordjuk ki pénzünket, mert kicsinyeljük a szerényebb köntösű jó hazait s tulbeesüljük a szemkáprázató, de belül gyakran üres külföldit. Hisz abból a pénzből, melyet magyar emberek külföldi fürdőkön elköltenek, idehaza évenként legalább 2—3 fürdőt lehetne oly virágzóvá tenni, hogy már a következő pár esztendőben vetélkedhetnék a legfényesebb idegen fürdőkkel, s fénye idecsábitaná a cseh, német és francia fürdők chablónjain megcsömörlött külföldieket is.

Csak egy kis jó akarat, csak egy-két esztendei türtöztetés és mindenekfelett egy kis hazafias érzület kellene, hogy hazai fürdőinket a fellendülés útjára vezessük. A közönségnek, a magyar hazafias közönségnek kell az első lépést megtennie, mert sajnos, a vállalkozási szellem nálunk még nem oly nagy, hogy ezen a téren attól várhassuk a kezdeményezést. S hogy a közönség fogékonyává váljék ez ügy iránt, abban pedig orvosainknak nyílik bő alkalom hazafiságukat bizonyítani. És ez nem is eshetik nehezükre. Mert ők tudják legjobban, hogy nyugodt lelkiismerettel ajánlhatnak bár mily betegség gyógyítására oly hazai fürdőt, mely egy hasonló külföldi mögött győgsiker dolgában nem marad hátra.

A magyar társadalmi élet, a magyar nemzetgazdaság és magának a magyarországi fürdőlátogató közönség szempontjából

is kívánnunk kell, hogy hazai fürdőinknek mennél előbb adó tényezők közreműködése által — a mód, hogy berendezésüket európai színvonalra emelhessek.

És kérjük, vajjon ne hivatkozzunk-e éppen a hazai fürdők emelésének kérdésénél ama hazafiságra, mely mondhatnók, hogy parancsolva követeli hazai fürdőink felkarolását és tömeges pártolását?

Tekintsünk csak át ama mozgalomra, mely Csehországban a magyar liszt, a magyar buza és a magyar nyerstermelés fogyasztása és ottani használata ellen irányult. Ne feledjük, hogy éppen azok agítottak ellenünk a legjobban, kiket a magyar fürdőközönség oly nagymérvű s tömeges támogatással, teli erszényekhez juttattak. S a ki a külföldi fürdőkben időzik, nem pártolja-e azon külföldi ipart is? S mind ezért mi csak a rut hálálanságot arassuk? Elérkezett az ideje hogy végét szakítsunk eme rendellenes állapotoknak. Tekintse mindenki hazafiúi kötelességnek hazai iparunk fejlesztését: tekintse mindenki ilyen körülmények között hazafiúi kötelességének a hazai kitünő gyógyhatású fürdőknek a pártolását s a külföldieknek a melőzését.

Meg vagyunk róla győződve, hogy a hazai fürdőink, mint Balaton-Füred Tatra-Füred, Koritnica, Szliács, Trencsén-Teplitz, Herculesfürdő Bártfa, Rank, Csiz, Szobráncz, Feketehegy, Margitsziget, a budai fürdők s egyáltalában a mi pártatlan hévvizü fürdőink, már ma is elismert első rangú fürdők, melyeket a külföldiek is tömegesen

Tárcza.

Bálványimádás.

Írta: **Bartóky Mariska.**

I.

A báróné lustalkodva ult egyedül a kis szalon egyik homályos szögletében. Halk, szinte csuszánzó léptek neszére fejét csendesén visszafordította. A terasz felig nyílt ajtaján a szálló nap vörös sugarai szinte misztikusan folytak körül a Gróth László erőteljes alakját, sötét fejét. Szótlánul közeledett az asszonyhoz, s mozdulatlanul várta.

Csendesen leereszkedett a szőnyegre, az asszony bokái körül összefogta a lagy selyemruhát, fejét odatemette az olébe s inkább sóhajtván mint szavakkal mondta:

— Én bálványom!

Az asszony nem hajolt le hozzá, csak finom ujjait belemélyesztette a süppedő, villamos, sötét hajba, s szemtelen hangon szólt:

— Hat a megváltásra egyéb mód nincs?

Nincs! mondta a férfi halkán s erősebben simult az asszonyhoz.

II.

Az asszony most csak báróné, hogy a nábob Barthon báró felesége, de leánykorában grófnő volt, s tán épen ezért engedte meg ma-

gának ezt a kis szórakozást, hogy a Gróth László bálványa lehessen.

Szerette ezt az embert; azzal a szenvedély nélkül való szeretéssel, a mit egy égő szem, mely, bugó, suttogó, hang, atléta alak, költhet egy hű, unatkozó, elégedetlen asszony lelkében.

Ha nem volt mellette, nem gondolt rá; de ha közel volt hozzá, ha érezte a férfi forró leheletét, megkabitotta a halk beszéd, a hipnotizált tekintet s azt hitte, boldogtalan lenne, ha az alkony óráiba, ez a nagy, hatalmas ember, oda nem borulna a lábához, s el nem sóhajtaná:

— Én bálványom!

Most ideges volt s bizonytalanságban. Reggel levelet kapott Gróthtól, melyben megírja, hogy „anyagi okok miatt“ meg kell házasodnia.

Ha együtt voltak, soha nem beszéltek sem a jövőről, sem a múltból, sem a jelenről. Az asszony egészen beleélte magát a „bálvány“ kényelmes zsibbasztó, de mindenestre hízog szerepébe és a férfi szerette ezt a gyöngy, torékeny aranyhajú asszonyt, azzal az imadatlélevel, a mivel a hindu szereti az ő bálványát.

Nem hoztak hírbe őket: a férfi nyilvánosan soha nem alkalmatlankodott neki s az asszony megjelenését nyugodttá, folényessé tette az a tudat, hogy ez e férfi bálványozza őt.

Es Gróth imádtá, csendes elkábult imadattal; hűzégés aláztos volt vele szemben a vakmerő, rabiatús, ha nem volt a büvörében.

Megírta az asszonynak, azzal a mentegetőző félelemmel, a mi egy megkötözött óriás sajátsága, hogy meg kell házasodnia. A szentantali pusztán a falka-csaholás, vadaskürt rivalgása helyett megperdül a dob. Ez is muzsika.

Ideges volt az asszony, de már nyugodt. Még reggel meg akart halni, valami ólomszerű, lassu, lusta halállal. Nem azért, mert nehéz élni hanem, mert jobb meghalni. Miért? Nem tudott rá felelni. Talán atkozódott is, szétrepesztette egy finom batiszt zsebkendőjét, aztán hanyat vagta magát a chaise longue-on, órákig feküdt, almodott; sirt, szenvedett, követelt és kért, parancsolt és engedelmeskedett.

Most már nyugodt. Az egész heveségből egy széttépett kis kendő latszik. Mikor magához jött, nem gondolt masra, csak a dobpergésre. Irtozott félt tőle.

Ettől a soha nem hallott muzsikától halálosan félt; iszonyuan undorodott, s elkeseredés, csüggedés szólalt meg, mikor önmagához beszélt: „hát mindig ez; akkor is — most is!“

Akkor is! Tán négy esztendeje, hogy az öreg gróf azt mondta:

— Leonie, vagy a Barthon felesége leszel, vagy dobpergést hallasz a naszindulód helyett. A naszindulót választotta.

— Beláthatja, — mondta Privitzer főhadnagynak — az apámat meg kell mentenem! magának van ugyan kaucziója, de mi lesz az apámmal?

látogatnak, korszerű berendezéssel, az igényeknek megfelelő célszerűséggel lesznek a közönség szolgálatára s ha a fürdőző hazai közönség csak némileg is eme hazafias irányban indul, fürdőgyünk mihamar szerencsés megoldásra talál.

NAPI HIREK.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős **Karvasi Lajos.**

Hivatalos látogatás. E hó 10-én délután 4 óra 15 p. városunkba érkezett Csáford-jobbaházi Bolla Kálmán altábornagy Vaszari Béla százados-segédtszije kíséretében, hogy az itt összpontosított 7-ik honvéd ezred fölött szemlét tartson, és a Garai Testvérek szállodájában lakott.

Eljegyzés. Hunek Emilia úrhölgyet e hó 14-én eljegyezte Pilcz Ede árvaszéki jegyző, társadalmi életünk rokonszenves és közkedveltségű tagja. Őszinte üdvökívánataunkat a szép frigyhez.

Haláleset. Hétfő éjjel 1 órakor Bécsben meghalt Leibenfrost Ferencz bornagykereskedő, életének 56 évében. Az elhalt városunk borkészletéből évenként sokat vásárolt össze, azért városunk borkereskedői halálának híre nagy fájdalommal vették. Nyugodjék békében.

A választók lajstromának összeállítása. Jelenleg az egész országban összeállítják a választók allandó jegyzékét, még pedig az idén először a kuriai biraskodás törvénye alapján. E jegyzéket ezután évenként csak javítják. A belügyminister a megyék központi bizottságait arra figyelmezteti, hogy e jegyzék egy példányra a kir. közjegyzőnél leteendő, a hol bárki is annak autentikus másolatát megkaphatja. Ha pedig több közjegyző volna egy városban a központi bizottság határozza el, hogy ezek melyikénél teendő le a jegyzék. Elhatározza továbbá a miniszter, hogy az összeiro bizottság mind a három tagjának jelen kell lenni az összeírásánál és mind a háromnak kell a jegyzéket aláírni.

Városi közgyűlés. A városi közigazgatási bizottság e hó 14-én tart ulést, a közgyűlés napja pedig e hó 15-ike lesz.

Az első ezredgyakorlat. Szerdán reggel 4 órakor kivonult a 7-ik honvédezred Beőze J. ezredes vezérlete alatt Almásfalu felé és ott Bolla K. altábornagy jelenlétében délig szakadó esőben tartotta első nagy gyakorlatát.

A villamvilágítási építkezésének leszámlása, mely már oly sok port vert fel harmadfél év óta városunkban, végre valahára teljes megoldást fog nyerni. Olvasóink emlékezni fognak arra, hogy a város által kiküldött leszámlási bizottság első esetben 147,280 korona 38 fillér, második esetben pedig 135,480 korona 30 fillérben állapította meg Zaboreczky Ferencz vállalkozó követelését, mely két bizottsági megállapítás között 11,800 korona 08 fillér kulombbség volt. A városi mérnök ezen két egymástól an-

nyira elütő bizottsági megállapításra a bizottsággal ellentétes állást foglalt el, s azt mondta vagy először vagy másodszor vagy egyik esetben sem járt el a bizottság helyesen a felvételek és leszámlálás alkalmával s a két esetből származó eltérő tételek átvizsgálása után 145,482 korona 56 fillérre helyesbítette a leszámlást, míg később a vállalkozó maga ezen összegnél 745 korona 44 fillérrel kevesebbel is megelégedett volna vagyis 144,637 korona 12 fillérrel. A bizottság azonban nem akart engedni, mire a városi mérnök sürgetésére az egész leszámlálás szakzerű véghezvitele végett a kereskedelmi minister a város kivánságára kiküldte a múlt ősszel Ha a s z József műszaki tanácsost, ki is az iratok rövid áttekintése után az ügy békés megoldhatása végett szintén a vállalkozó által felajánlott egyezség elfogadása mellett volt a mennyiben a bizottság leszámlolásában már akkor oly hiányokat és hibákat fedezett fel, melyek a bizottsági leszámlolás helytelenségét minden kétséget kizárólag igazolták. A városi mérnök szintén ajánlotta a vállalkozás által felajánlott egyezség elfogadását mert az a városra csak előnyös lehetett volna. A közgyűlés el is fogadta volna az egyezséget, de nem hagyta azt helybe a minister, minthogy a közgyűlés a leszámláló bizottság tagjainak agitációja folytán azon elvből kiindulva, hogy a bizottság leszámlolása helyes, felfüggesztette állásától a városi mérnököt. A minister Szalay mérnök fellebezésére azután elrendelte, hogy a műszaki tanács állapítsa meg hivatalosan, helyes-e a bizottság leszámlolása vagy nem? — Julius hó 7-én adott szomat a városi közgyűlési teremben Ha a s z József műszaki tanácsos az általa és Radics Lóvics királyi mérnök által megejtett leszámlásról a bizottsággal együtt végzett felvételek alapján s kisült, hogy a bizottság leszámlolása nem helyes, mert a vállalkozónak a legmesszebb menő levonások után is még mindig 6348 korona 25 fillérrel több jár, tehát 141,828 korona 55 fillér mint amit a bizottság megállapított. A közgyűlés annak idején a bizottságnak köszönetet is szavazott lelkismeretes és onzetlen leszámlolásaért, s azonkívül a bizottság körülbelül 1200 korona díjazásban részesült. A műszaki tanácsos és királyi mérnök utazásai, napidijai, és leszámlálási költségei összevissza szintén ki fognak tenni körülbelül 1200 koronát, ha nem többet, úgy hogy az egész heccz, a városnak bele fog kerülni a köszönet szavazáson kívül, mintegy kilencezer koronába a bizottság jóvoltából. Hát nem jobb lett volna a leszámlolást azonnal egy miniszteri kiküldött közbejöttével megejtetni, mint tette azt a város a Ganz cég-gel szemben? Akkor nem lett volna egy három évig tartó hercezhurca, s a város mar rég el is felejtette volna a vállalkozóval együtt az egész építkezést. A jelen eredmény talán jó lecke lesz a városnak, végre is az ilyen hecczeknek az adózó polgárság issza meg a levét. Ha leszámlolása van valami ügyben valakivel a városnak, kérjen felülről azonnal szakembereket s ne bizza azt tíz-husz emberből álló bizottságra, akkor gyorsan és sokkal kevesebb költséggel

mon-pusztáról. Mindennapi lany Magas és barna Ábrándos és tölem fél . . .

— Fél?

— Igen. — Egyszer ingerült voltam s akkor látott; azóta szeret.

Az asszony egy mélyet sóhajtott. Ha ő félni tudna. Rettetni valakinek a szigorú szavától s üdvözölni, ha nyájasan szól hozzá Neki ebből soha nem volt része. A szeme villanása is parancs volt mindenkinek.

Sokáig ültek így, hangtalanul; az asszony egyre arra a leányra gondolt, ki remegő boldogsággal várja ezt a férfit, a ki itt van az ő lábainál. Megirigyelte a boldogságot. És az asszonyok rettenetesek tudnak lenni, ha irigyek.

Vágyott latni, ismerni a leányt, s csak annyit ígért meg, hogy elmegy a kápolnába esküvőkor.

IV.

A Simon-pusztán meg a szakácsné is lázasan kavarta a rantást. Hogyne! A Gróth nagyságos ur, eljegyezte a kisasszonyt! Magas, sugár, szükvállu barna lány volt, érdekes keskeny arcczal, nagy sötét szemekkel. Csodálatos, almodozó tekintete volt s csaknem suttagó a hangja.

Álmai ábrándjai valósultak meg a Gróth László előkelő szép alakjában.

Szinte dicsfény sugárzott róla, mióta menyasszony s égőre gyulladt az arcza, ha a Gróth nevét kimondták.

Esküvő előtti nap volt Gróth Barthon

jut a helyes eredményhez, s megszűnik egyuttal az örökös izgató és gyanúsító heccz is, de megszűnik az az általános elterjedt nézet is, hogy a városi vállalkozás pör és skandalum nélkül nem végződhetik. Kívánatos, hogy a jövőben az eddigi eredményeken okulva, ez is másképp legyen.

Városi közgyűlés. Versecz thj. város törvényhatósága részéről 1900. évi július hó 17-én d. é. 9 órakor tartandó havi rendes közgyűlés tárgysorozata. A polgármesternek I. évi június hóról szóló jelentése. Törvények kihirdetése. A nagym. m. kir. belügyministeriumnak 74857/900 számú rendelete, a vagyonleltár helyesbítése tárgyában. A számolószóknak I. é. június hó 16-án tartott üléséről felvett jegyzőkönyv. A városi tanács jelentése Romhányi János volt városi levéltárnok fegyelmi ügyében. A városi árvaszék beadványa a városi közgyűlésnek a községi bíróság vezetésétől leendő felmentése iránt. A városi számvéviség jeleatése a f. é. július hó 1-én esedékesé vált fizetési kötelezettségek mikénti fedezése tárgyában. A jogügyi bizottság indítványa a néh. Wischatzky Jella által a helybeli gör. kel. szerb hitfelekezeti iskolák javára létesített hagyomány hovaforodítása tárgyában. A jogügyi bizottság indítványa a néh. Petrovics szül. Ríznics Zsuzsanna által a helybeli gör. kel. szerb hitfelekezeti iskolák javára létesített hagyomány hovaforodítása tárgyában. A pénzügyi bizottság indítványa a házi pénztár kiadásainak I. száma 9. rovatának (utazási költségek és napidijak) 1900 évre póthitel-ellátása tárgyában. A pénzügyi bizottság indítványa a házi pékztár kiadásainak VIII. czime 2. rovatának (utazások) és XIV. czime 4. rovatának (kiszéti vízmentesítés) 1900 évr. póthittel ellátása tárgyában. Dr. Markovics György thb. tag urnak, mint düllo-utak rendezése és a törvényhatósági közutak törzskönyvezése ügyének megvizsgálására kiküldött bizottság elnökének jelentése. A hegyközség előjáróságának jelentése az 1898. évi zárszámadás tárgyában. A hegyközség 1899 évi zárszámadása. A helybeli gör. kel. szerb hitközség beadványa az egyházi és iskolai jnrulokok beszédese tárgyában. Romhányi János volt városi levéltárnok kérvénye a f. é. július, augusztus és szeptember hónapokra eső lakpénz kiutalványozása iránt. Kehrér Béla városi tanácsnok kérvénye hatheti szabadságidő engedélyezése iránt. Csáman Pál városi tanácsnok kérvénye hatheti szabadságidő engedélyezése iránt. Koszirovics Iván városi aljegyző kérvénye hatheti szabadságidő engedélyezése iránt. A hitelesítő küldöttség választása.

A honi ipar pártolása. A vall. és közoktatási Minister úr elhatározta, hogy az összes közép és népiskolák papirkészletüket honi gyárosoknál szerezzék be.

Czetz J. tábornok, az ünnepeelt szabadságos, kinek hazajöveteléről annyit írtak, egyelőre nem tér vissza hazájába. Egy Buenos-Airesben élő hazánk fia megtudta az okokat, melyek dön-

bárónénál volt bucsúzni, onnan jött a menyasszonyához. Ott ült utoljára az asszony labanál, mikor már jönnie kellett, csak az asszony selymes ruháját csókolta meg, szokas szerint.

Most az asszony is felállt, egészen közel a férjhez, úgy hogy lágy, illatos haja oda ért a férfi arcához; elkábult megcsókolta, azt az arany tekeréset. Ez is selyem volt!

V.

Rövid volt az ut arra, hogy a vőlegény elfelejtse ezt a bucsút.

A leány egyedül várta s a mint közel egymáshoz leültek, a leány nesztelenül lecsuszott eléje hozzá hajtotta a fejét s mondta:

— Én balványom!

A férfi felriadt. Hirtelen átfogta a leány keskeny csuklyóját, mely erős kezében majd összetört s szinte vad mozdulattal rántotta fel:

— Klára, gyulolóm az ilyen ostoba komédiát!

De mindjárt megbánta. Lágyan, édesen magához vonta, simította a felhevült arcot, az pedig mint egy bunbáno vezeklő, megcsókolta a férfi kezét.

VI.

Az asszony szeme tágra volt nyitva, keskeny ajkát beharapta, a mint az ifjú párt nézte. A leány csodálatosan szép volt, nehéz fehér ruhájában, fátyollal, koszorúval, földöntuli fény sugárzott nagy szeméből, a mint imbolyogva ment a szép Gróth László karján.

tőleg hatottak elhatározására. Czecc tábornokon, néhány hónap előtt súlyos szemtműtet végeztek, és szeme világa még nagyon gyenge, ehhez járult, hogy nemrégiben erős influenzaroham döntötté ágyba, úgy, hogy a tábornok előrehaladott korában nagyon kockázatos vállalkozás volna ily nagy út: Háztartását vezető leányának egészségi állapota is kedvezőtlen és kötelességévé teszik honvágyát elnyomni. Czecc tábornok, tiszteletet parancsoló alak, kiváló szeretetreméltósága által tűnik ki. Levelezőnk személyesen meggyőződött nagy hazánkfia szellemi frissességéről, ki közölte vele, hogy jelenleg emlékiratainak összeállításán dolgozik, melyeknek első része a szabadságharcz erdélyi hadjáratát fogja tárgyalni, a második rész Argentínában és Északamerikában többi köztársaságaiban való tartózkodásáról és ezeknek egy félszázad előtti viszonyairól fog szólni. Az emlékiratok ezen nevezetes korszak történetében sok hézagot fognak pótolni és feltűnést kelteni. Ezen emlékiratok megjelenését 1901. évre tervezi és magyar, német és spanyol nyelven fognak megjelenni. Büszkén emlegeti a tábornok az »Országos honvédeklye Múzeum« és elnökének szívélyességét, kinek fáradozásai által havi nyugdíjhoz jutott, mely az aggastyán utolsó éveit gondtalanná teszi. Sajnálkozva emlegeti, mennyire fájjalja, hogy barátjaival személyesen meg nem ismerkedhetik és reméli, hogy azok, kik annyi ragaszkodást mutattak irányában, talán még megfognak látogatni, rendkívül örülne, ha nekik, kiknek az aggkor utazási akadályt nem képez, baráti jobbját nyújthatná.

A szerb egyházi kongresszus. Tudvalevő, hogy hr. Zsivkovits Jánosnak, a szerb kongresszusi ellenzék vezérének indítványára, most három vármegye Zágrábban a szerb kongresszusi képviselők bizottságot választottak, mely a szerb kongresszus világi elemeivel állandó érintkezést tart fenn, hogy a szerb egyházi kongresszusra vonatkozó minden ügyről informálhassa azokat. Báró Zsivkovics később kilépett e bizottságból, mert vonakodott a bizottság abbéli határozatához járulni, hogy a fellüggesztett szerb egyházi kongresszusnak újból való összehívása érdekében a magyar kormányelnöknel teendő meg a lépések. Ez a bizottság a napokban értekezletet tart, melyen megválasztja a küldöttség tagjait, a kik hivatta lesznek Brankovics pátriárka közreműködése mellett, Széll Kálmán miniszterelnöknel a szerb egyházi kongresszusnak ő felsége által mielőbb, az őszre való összehívását kérni. A minap megírtuk, hogy a szerb püspöki zsinatot ugyancsak az őszre hívják össze. Ezzel kapcsolatban olyan hírek merültek fel tegnap Brankovics pátriárka személyét illetőleg, hogy a püspöki zsinatot azért nem hívták össze hamarabb, mert azon a szerb egyházfő Brankovics pátriárka nem elnökölhet, miután azon több pátriárka ellen a följelentés, nevezetesen Zmajnovics verseczi püspök följelentése is a püspöki zsinat által lenne tárgyalandó. Mint biztos forrásból értesülünk, Brankovics pátriárka ellenes följelentések nem léteznek, mert azokat annak idején visszavonták, a rosszakaratú, a pátriárka tekintélyét sértő följelentések pedig átletették az illetékes polgári bírósághoz, a mely hivatta lesz a rágalmazók felett ítéletet mondani, a mint többek felett már ítélték is. Nem való ezek szerint az sem, mintha Brankovics pátriárka, ki a zsinat összehívását kérte, azt javasolta volna Széll Kálmán miniszterelnöknek, hogy kivételesen Innoncentius belgrádi szerb metropolita elnököljön a Karlócazi püspöki zsinaton. Csak a legnagyobb rosszakarat és tudatlanság foghatja rá, Brankovics pátriárkára, hogy egy idegen állam fejedelméhez forduljon s annak beavatkozását kéri a Magyarországi szerbség egyházi ügyeibe.

Ujabb pótdadó. A tavaszi nagy szélvésznek a kisereti arkokat tudvalevőleg annyira telefújtak földdel, hogy a kiseret rendbe hozása valami tizenégyezer koronába került, holott a költség-előirányzatba csak kétezer korona költség volt a kisereti arkok tisztítására felvéve. Ezen tizenkétezer koronányi többlet kiadást masként most nem lehet fordozni — mivel a szüken megállapított költségvetésnél megtakarításra még csak gondolni sem lehet — mint újonnan kivetendő pótdadóval. Ebben allapodott meg a számvevőség javaslatára mult szerdán a városi pénzügyi bizottság is. Az új pótdadó 5% lesz. — Szó van arról is, hogy a kiserétet már a jövő évben kaszálónak hagyja a város, minthogy néhol a humus réteg már alig egy-két araszt vastag s

néhány esetleges nagy szél azt is elviszi — s akkor az ott maradt sarga földet legfőlegb csak a fazekosok használhatják majd mert az művelésre avagy kaszálóra mar fuc!

Zászlószentelés évfordulója. A helybeli tűzoltó egyesület zászlószentelésének évfordulóját ma ünnepli meg. Délelőtt 12 órakor Lászlóffy László apát úr tartja a nagymisét melyben a tűzoltó-ág részt vesz. Délután az Adler-féle jégpinczében nyári multság lesz díjtekvés, tűzijáték és táncz, melyre a jótékony egyesület a t. cz. közönséget ezennel meghívja Belépti díj 30 kr.

Zab és kenyér szállítás. Az alábbi állomásokon állomásozó csapatok részére szükséges kenyér és zab biztosítása iránt a m. kir. szegedi II. honvéd kerületi parancsnokság által f. é. júl. hó 19-én Buziáson a község előjáróság hivatalos helyiségében bizottsági tárgyalás fog megtartatni. A következő termény és anyagjándóság cikkek az alább kitétt mennyiségben szüksegetlenek Buziásra aug. 16—24 1900. db. 840 gr. kenyér 45 zab. aug. 25—28 3600 drb. kenyér 320—95 g. zab. Moriczföldre aug. 16—24 2400. drb. kenyér 36. g. zab. Lugosra aug. 25—24 szept. drb. 8-ig 1850 kenyér 450 g. zab. Herendjést aug. 29-től szept. 8-ig 3620 drb. kenyér 320 g. zab. N. Seesa aug. 20-tól. szept. 22-ig 390 drb. kenyér 386 g. zab. A kenyér 140 g. cipókban lesz kisütendő. A szállítási feltételek fizetése naponta d. e. 8-tól 12-ig a m. kir. verseczi 7 honvéd gyalogezred kezelő tisztí irodájában megtekinthető.

A legizletesebb asztaliviz a „kristály“ Szent-Lukács-fürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványviz, több száz orvos által ajánlva van.

Cseregyereket keres 11 éves fia részére, Breitenhofer Antal bádogos mester. Helyben.

Bonnei állást keres jobb családhoz Bernhard Paula lakik varoskert utca 19

Egy előkelő urihazhoz egy 14 éves kort meg nem haladt német fiú, 2 évi időtartamra kerestetik, ki teljes ellátáson kívül ruházatot és némi fizetést kapna, de apróbb hazaküldési teendőket is végezni köteles volna, esetleg kerestetik egy ur fiú ki a 3-ik elemi iskola-ba jár, utóbbi esetben csak teljes ellátást kap, ruházatot és iskolai költséget hazulról kapna, felvilágosítást ad Torók Árpád, ügyvéd, Budapesten IV. Keckeméti utca 8 sz

Tanítógyűlés N.-Kikindán. A „Délmagyarországi Tanítógyűlés“ ez évi nagygyűlését — mint jelentik — holnap nagy ünnepek középette N.-Kikindán tartják meg, melyre az előkészületek már hetek óta folynak. A város ma lobogódszt olott. Eddig már számos tanítóvendég és tanúgyarat érkezett oda. A holnapi közgyűlésnek egyik legfontosabb pontja az egyesület internátusa, mely 300 tanuló részére épüen. A tanító egyesület az internátust eredetileg H.-M.-Vásárhelyen gondolta létesíteni, de a miniszter Szegeden ajánlotta felállítani. A „Délmagyarországi Tanító-egylet“ ugyanis az internátus tervezetét megküldötte előleges jóváhagyás céljából a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak, hol Halasz Ferenc osztálytanácsosnak lön az ügy kiosztva, a ki a holnapi közgyűlésen a miniszter képv. életében jelenik meg. Halasz Ferenc a nagy szabásúnak tervezett internátus, ügyeit hosszas tanulmány tárgya vá tette s arra a meggyőződésre jutott, hogy ezt csak Szegeden lehet felállítani, egyrészt mivel a magyarosító tényezők minden feltétele feltalálható itt másrészt Szegednek ugyszólván mindenféle iskolája van, melyekben a delvidékről az internátusba seregülő tanuló-ifjúság a legkönnyebben szétosztható. Minden ifjú megtalálja itt a neki megkívántó tanítást, kezdve a legelső fokuktól a középfokú iskolák minden fajtájáig.

Hirdetmény. A földművelésügyi m. kir. Minister úr Ö Nagyméltósága 1900 évi július hó 2-án kelt 7556 sz. rendeletével a deliblati kiseretári birtokon a flamundai erdőfői laknak és a hozzátartozó istállóknak átalakítását, továbbá ugyanott egy új erdőfői laknak s hozzátartozó istállók és melléképületek összesen 7958 K. 55 fill. 1900 évi július hó 2 ár kelt 16917 sz. a. rendeletével szintén a deliblati m. kir. kiseretári birtokon a „Leánykut“ közelében egy-egy összesen tehát két erdőfői laknak felépítését a hozzátartozó istállókval melléképületek, árnyékszék és kenyérsütő kemezővel és azonfelül a Dubovác felőli batár közelében egy kuttal 7413 K. 35 fill. illetve 8250 K. 35 fill. vagyis összesen 15662 K. 70 fill. költségösszeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munkavitelének biztosítása céljából az 1900 évi július hó 21-ik napjának d. e. 10 órája a Temesvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A versenyzői óhajtok felhívattak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 óráig, a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának

megfelelő bántpénz esatolandó. A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponta megtekinthetők. Az ajánlat az 1) és 2) alatt foglalt munkákra külön-külön teendő megjegyzetetik azonban, hogy a 2) alatti két erdőfői lakra és hozzátartozó melléképületekre is elfogadtatnak.

Magyar királyi államépítészeti hivatal
Temesvárott 1900 évi július hó 6-án.

Kerékpárlopás. Mult vasárnap reggel Neukom B. czég. tulajdonát képező Kegentféle kerékpárt loptak el a kapualjából, városház 6. sz. alatt. A károsult az ellopott kerékpárt értékesíteni akaró följelentését kéri.

Betöréses lopás. Keddről szerdára való éjjél betörők jartak Turtura Viktor közsörüs Steria utczában való lakásán és ott 36 darabb uj ollót 30 frt. értékben emeltek.

Alapítvány a Ferencz József Tanítók háza javára. A néptanítók Lapjában olvassuk, hogy Wodiáner Arthur cs. udv. könyvkereskedő 500 korona alapítványt tett a Tanítók Háza javára és ezen összeget Lakits Vendel kezébe le is fizette. Utánzásra méltó nemes példa ez, melylyel Wodiáner Arthur a tanítói kar iránt érzett tiszteletének és áldozatkészségének ismét tettekben nyilvánuló jelét adta. Tudvalevőleg a Wodiáner F. és Fiai (Lampel Róbert) cs. és kir. udv. könyv kereskedés ajánlotta föl a tanítók helyett az 50 és 20 koronas részesjegyek árának kifizetését — miként az „Irodalmi Értesítő“-ben olvassuk — még akkor is, ha a kiadásában megjelent s általánosan approbált clemi, felső nép, tanoncz-és gazdasági ismétő-iskolai tankönyvek bármely más könyvkereskedőnél rendeltetnek s ezen 100 kor értékű számlát az Eötvös-alap elnökségéhez beküldik. — Nevezett czég kiadványai ügyében az Eötvös alap elnöksége Péterfi Sándor, Lakits Vendel és Peres Sándor aláírásával fölhi-vást bocsátott ki, melyből adjuk a következő sorokat: Hassatok oda, hogy a fönt nevezett nagyérdemű könyvkiadó czégnek jó szándéka kárba ne vesszen, s hogy a czégnek kiadásában megjelent igen csinos kiállítás s belső értékben bármely hasonló nemű kiadvánnyal versenyző iskolai kézikönyvek minél szélesebb körbenelterjedjenek. Fejtsétek ki az iskolaszékek nemesen érző és buzgó tagjai előtt, hogy a mikor ezeket a kézikönyveket bevezetik, akkor ama két nagy nemzeti és közművelődési tanítói jótékony intézetnek az „Eötvös alap“-nak és „Tanítók Háza“-nak fölvirágzásához is hozzájárulnak, s hogy ezeknek áldásaiban idővel azoknak az ivadékaik is részesülhetnek, a kik ma teljesen önzetlenül lépnek támogatóik sorába, mert, hiszen senki sem tudhatja, nem jut-e egyik-másik ivadéka a tanítói pályára.

Tüntetés az orfeumban. A mi ellen mi régenn kuzdunk, most Szegeden is komoly ügygyé fejlődött. Az orfeumokról van ugyanis szó, melyek nálunk is burjandzanak, de komoly ember fia nem igen fizet a bretli-művészetnek antrét. Szegeden tegnap este nagy tüntetés volt az ott időző német orfeum társulat ellen. A Fekete Sas helyiségében játszott a társulat, mely német dalokat adott elő. A szegedi ifjúság erre a Szózatot énekelte s ebben a közönség is velük tartott. A katonatisztek nyomban eltavoztak s a tüntetéssel az előadás megszakadt. A rendőrség nagy számban vonult ki s a tüntetés abbahagyására hívták fel az ifjúságot. Ezek kijelentették hogy csak a sortűznek engednek, mert gyalázatos dolog az, hogy a tiszta magyar Szegeden megtűrik a német szót. A tüntetésnek csak a késő éjjeli órákban lett vége.

A szőlők veszedelme. A folyó évi gazdaság csapásait tetezi az a sok gombabetegetség, a minek terjedését évek óta nem tapasztalt mérvben fokozza esős, hűvos időjárásunk. Különösen a szőlő peronoszporája terjed rohamosan, úgy, hogy vidékekek szüretét fenyegeti pusztulással. Az utóbbi kedvező évek folytán az idén lanyhán védekeztek termelőink nem igen véve észre, hogy a rézgalic-keveréket az első peremetezés után bizony lemosta az eső és sok helyen másodsor mag sem permeteztek. A kár már nagy, de erélyes védekezéssel még sok megmenthető. A mai kritikus idők legjobb védekező szere a peronoszpora ellen dr. Ascheubrand-féle „bordóipor“, mely biztos hatású, könnyű kezelésű és oriasi előnye, hogy a peremetezés után rogtán a szőlő levelére tapad, a védekezést még ily változó időben is feltétlen biztossá teszi, a mennyiben az eső le nem mossa. Ily kritikus időkben, mint a mostaniak a dr. Aschenbrand-féle „bordóiporból“ 20%-os oldatot használjunk, vagyis vegyünk egy hl. vizre két kilogramot. A „bordóipor“ gyors felhasználásával még sokat megmenthetnek a magyar szőlőtermelők

idei szüretükből. A dr. Aschenbrand-féle „bordói-por“ ára kilogrammonként 5 kg. csomagban 80 fillér; 50 kg. zsákban 76. fillér. Megrendelhető a „Borászati Lapok“ kiadóhivatalában Budapest (Köztelek), a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeteknél“ Budapest (Alkotmány-utca 31. sz.) és a vidéki megbizottaknál. — Ne mulasszák el a szőlősgazdák a hasznos szernek minél gyorsabb alkalmazását.

Nyílttér.

Foulard-selyem-ruha

6 kor. 80 fillértől feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva. Minták postafordultával küldenek, nemkülönbön fekete, fehér és színes **Heneberg-selyem** 90 fillértől 29 kor. 30 fillérig méterenkint.

Heneberg. G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító Zürichben)

30. sz. — kv, 1900.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1901. évi országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke ellen beadott felszólamlások felett a központi választmány folyó évi július hó 10-én tartott ülésében hozott határozatok az 1899. évi XV. t.-cz. 148. §-a értelmében folyó évi július hó 20-tól 30-áig a hivatalos órák alatt a városház nagy üléstermében közszemlére kitétetnek. Verseczen, 1900. évi július hó 11-én.

Seemayer

kir. tanácsos polgármester
mint közp. vál. elnök.

Temesvári tanuló internátus és tanonezotthon,

A „Délmagyarországi Iparszövetség“ már az 1899/1900. tanév elején vagyis m. é. szeptember hó 1-én nyitotta meg egy kipróbált tanfőú vezetőse alatt Temesvárott első tanuló internátusát és tanonezotthonát. A tanuló internátushoz felvétetnek iparosok 8—18 éves fiait, kik bármint szülők tanintézetet látogatnak, vagy egyéb polgári állásokhoz tartozó szülők ama fiait, kik a temesvári ipariskolát látogatni ohajtják; a tanonezotthon egy egészen elkülönített osztályt képez oly iparostanonezok számára, kik valamelyik temesvári műhelyben dolgoznak.

A tanuló internátus ezéja a szövetségi tagoknak vagy a szövetséghez csatlakozó délmagyarországi iparosoknak, nemkülönbön ama szülőknek és gyámoknak ipari pályára lépő gyermekei vagy gyámoltjai kiképzését nagy költség nélkül gondos, erkölcsi és hazafias nevelés és lelkiismeretes testi ápolás által lehetővé tenni. — A tanonezotthona bármely osztályhoz tartozó szülők gyermekeinek teljes jó ellátását és szigorú erkölcsi felügyeletét ezéolja, kik valamely iparágban gyakorlati kiképzetést nyernek.

Az ellátási költség — lakás, ellátás, mosás fűtés világítás, felügyelet és házi tanítás — 8—18 éves növendékek számára havi 15 frtban állapított meg, mihez még 10 frt évi átlag járul az orvos, főhőnemi- és butorhasználatért,

Jelentéseket elfogad (a növendéklérvétel megszorítása miatt f. é. július 20-áig), fölvilágosításokat az internátus és tanonezotthon felől a gyermekek más jó kósztos házakban való elhelyezése iránt nyújt, prospektusokkal az összes temesvári tanintézetek fölveteli tárgyában szolgál a

Délmagyarországi Iparszövetség igazgatósága.
Temesvár (Belváros, Hunyady utca 2. II. emelet.)

3877. sz. — 1900.

Hirdetmény.

A verseczi kerületi betegsegélyző pénztár közgyűlési kiküldöttjeinek f. évi. április hó 8-án megejtett választását a nmélt. m. kir. kereskedelemügyi ministerium 39742./VIII. sz. rendeletével megsemmisítette.

Ennélfogva az új választás elrendeltetik s az **f. évi július hó 29-én a városház nagy termében** fog megejtetni.

A jóváhagyott alapszabályok 26. §. alapján ezen kerületi betegsegélyző pénztárnak Versecz városában tartózkodó biztosított tagjai 104 és a munkaadók 52 kiküldöttet választanak saját kebelükből 6 évre szóló megbizással.

Az szavazás szavazási lapokkal történik. — **8 órakor délelőtt kezdődik** s a mennyiben déli 12 órakor szavazók már nem jelentkeznek, bekezesztetik.

A szavazási lapokra a biztosított a tagok 104, a munkaadók 52 nevet írnak fel, több felírott, vagy olvashatlan név figyelembe nem vétetik.

A biztosított tagok választói jogosultságukat tagsági könyvecskéikkel igazolják.

Tanonezok és gyakornokok választási joggal nem bírnak.

Városi rendőrkapitányság, mint a verseczi kerületi betegsegélyző pénztárra illetékes első fokú iparhatóság Verseczen, 1900. évi július hó 9-én.

Bodó, rendőrkapitány.

3926. szám. — 1900.

Hirdetmény.

A nyári meleg idő bekövetkeztével közegészségügy érdekében következők rendeltetnek:

1. Nyilvános épületekben nevezetesen: vendéglők, korecmak, kávéházak stb az udvarok istállók s más helyiségek tisztán tartására legnagyobb gond fordítandó, az árnyékszékek és poczegődrök naponkint feltöltetlenbők, a trágya pedig hetenkint legalább egyszer kihordandó.

2. Magánlakhelyek és udvarok tisztán tartása mellett az ott levő árnyékszékek és poczegődrök tartalma hetenkint legalább kétszer fertőtlenítendő.

3. A hízalldak tulajdonosai kötelesek, telepeiket naponkint fertőtleníteni s a hulladékot és trágyát naponkint eltávolítani.

4. A ház tulajdonosok kötelesek a házaik előtti vízfolyócskakat piszkos bűzös víztől tisztán tartani.

A fenti intézkedések szigorú foganatosítása hatósági közegek által ellenőriztetni és a mulasztók az 1876. évi XVII. t.-cz. 7. §-a alapján 600 koronaig terjedő pénzbírsággal büntettetni fognak.

Verseczi város rendőrkapitánysága 1900. évi július hó 2-án.

Bodó, rendőrkapitány.

Hirdetmény.

A panosovai uton alkalmazott vámszedő Stojanovits István f. hó 4-én az elszámolási ívet a 1000 drb. 15 kr., 500 drb. 1 kr., 500 drb. 2 kr. és 300 drb. 10 kros vámjegyet vesztett el. A netaláni találó felhivatik, miszerint ezeket a rendőrkapitányságnál adja át.

Rendőrkapitányság.

Vásár hirdetmény.

A verseczi „Panteleimon“ nagy vásár f. é. augusztus hó 3., 4., 5. és 6-án fog megtartatni.

Marhát felhajtani csak nappal és pedig reggeli 5 órától este 6 óráig szabad és miután augusztus 2-án heti vásár van, a marha felhajtása már 2-án megengedtetik.

Bodó, rendőrkapitány.

3939. sz. — 1900.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t.-cz. 36. §-ra vonatkozóly közhírré tétetik ezen városi adóhivatal részéről, hogy 1900. évi adóelőírás immár teljesen befejezetett.

Felhivatik ennél fogva az összes adófizetők az iránt, hogy adótartozásuknak adókönyvecskéikben leendő előírása végett a városi adóhivatalnál f. évi augusztus hó 15-éig külföldbeni törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1900. évi július hó 13-án.

Bodry

tanácsnok mint adóhiv. főnök.

**M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:**

A KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI

HEGYIFORRÁS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Verseczen:

Petrovits és Pantits, Reinfeld S. Weifert Guszt. A és Unger József fűszer csemege és asványvizke reskedésében.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olajsebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindentéle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.**

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában.

Budapest, VII. kerület, Mexikói ut. 88. II. 25.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.